

Europos Sąjungos
Taryba

Briuselis, 2023 m. liepos 11 d.
(OR. en)

11723/23

Tarpinstitucinė byla:
2023/0237 (COD)

STATIS 47
ECOFIN 765
CODEC 1347

PRIDEDAMAS PRANEŠIMAS

nuo:	Europos Komisijos generalinės sekretorės, kurios vardu pasirašo direktorė Martine DEPREZ
gavimo data:	2023 m. liepos 11 d.
kam:	Europos Sąjungos Tarybos generalinei sekretorei Thérèse BLANCHET
Komisijos dok. Nr.:	COM(2023) 402 final
Dalykas:	Pasiūlymas dėl EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTO, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (EB) Nr. 223/2009 dėl Europos statistikos

Delegacijoms pridedamas dokumentas COM(2023) 402 final.

Pridedama: COM(2023) 402 final

Briuselis, 2023 07 10
COM(2023) 402 final

2023/0237 (COD)

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS

kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (EB) Nr. 223/2009 dėl Europos statistikos

(Tekstas svarbus EEE)

{SEC(2023) 269 final} - {SWD(2023) 240 final} - {SWD(2023) 241 final}

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. PASIŪLYMO APLINKYBĖS

• Pasiūlymo pagrindimas ir tikslai

Nuo 1953 m., kartu su Europos Sąjungos raida, Europos statistika atlieka vis svarbesnį vaidmenį, nes ja grindžiami ES veiksmų, politika ir teisėkūros procedūra priimami aktai – nuo jų rengimo ir įgyvendinimo iki stebėsenos ir vertinimo.

Dabartinę teisinę sistemą, kuria reglamentuojama Europos statistika, sudaro Reglamentas (EB) Nr. 223/2009, kurį 2009 m. priėmė Europos Parlamentas ir Taryba. 2015 m. ji buvo peržiūrėta siekiant sustiprinti bendrą Europos statistikos sistemos (ESS) valdymą ir visų pirma jos profesinį nepriklausomumą. Nuo tada įsitikinta, kad šis sustiprintas valdymas yra veiksmingas.

Tačiau dėl pastarojo meto finansų, migracijos ir COVID-19 krizių, po kurių prasidėjo Rusijos karinė agresija prieš Ukrainą, padidėjo reikalavimai ir lūkesčiai, susiję su savalaikiškesne ir išsamesne Europos statistika, kurios reikia ES sprendimų priėmimui pagrįsti ir kuo geresniam ES atsakui į krizes užtikrinti. Pastaruoju metu ES ėmėsi kelių teisėkūros iniciatyvų, kad sukurtų visapusiškus reagavimo į krizes mechanizmus, pateikdama pasiūlymus, pavyzdžiui, dėl Sąjungos civilinės saugos mechanizmo, Europos pasirengimo ekstremaliosioms sveikatos situacijoms ir reagavimo į jas institucijos (HERA), rinkos koregavimo mechanizmo arba Bendrosios rinkos veikimo užtikrinimo ekstremaliosiose situacijose priemonės (SMEI).

Be to, ESS veikia intensyvios skaitmeninės transformacijos, dėl kurios atsirado naujų informacijos poreikių ir daug skaitmeninių duomenų šaltinių, aplinkybėmis. Šie šaltiniai yra parengti naudoti ir gali padėti rengti Europos statistiką, kuri galėtų veiksmingiau, plačiau ir savalaikiškiau patenkinti šiuos poreikius. Tai savo ruožtu gali padidinti ekonomikos augimą, paskatinti inovacijas, remti demokratinę atskaitomybę ir bendrą visuomenės gerovę.

Dėl to pasikeitė Europos statistikos naudotojų lūkesčiai: padidėjo išsamesnės informacijos poreikis, norima, kad ji būtų rengiama greičiau, dažniau ir suteiktų išsamesnių įžvalgų, kuriomis būtų galima remtis formuojant įrodymais grindžiamą ES politiką. Bendrajame duomenų apsaugos reglamente (GDPR) nustatytos naujos duomenų apsaugos taisyklės ir nauji privatumo apsaugos parametrai taip pat tapo svarbiomis šios naujos aplinkos dalimis. Kadangi dabartiniai Europos statistikos rengimo metodai apsiriboja tradiciniais duomenų šaltiniais (pvz., tyrimais ir administraciniais registrais), šiuos didėjančius reikalavimus patenkinti tapo sunku arba net neįmanoma, net ir skiriant papildomų išteklių statistikos institucijoms.

Todėl bendras šio pasiūlymo tikslas – užtikrinti, kad teisinė sistema, kuria reglamentuojama Europos statistika, būtų tinkama ateičiai, ir smarkiai pagerinti ESS gebėjimą reaguoti į duomenų poreikius. ESS galės rengti aktualesnius, greičiau prieinamus ir išsamesnius statistinius duomenis. Dėl to padidės veiksmingumas ir sumažės valstybėms narėms ir tyrimų respondentams tenkančios išlaidos bei našta. Šia iniciatyva taip pat siekiama ESS suteikti mechanizmą ir priemones, kad ji galėtų greitai, kolektyviai ir koordinuotai reaguoti į skubius duomenų poreikius krizių metu.

Konkrečiau pasiūlymu siekiama sudaryti statistikos institucijoms galimybes išnaudoti visą skaitmeninių duomenų šaltinių ir technologijų potencialą sudarant sąlygas juos pakartotinai naudoti rengiant Europos statistiką. Pasiūlymu bus padedama užtikrinti, kad ESS būtų veiksmingesnė ir efektyvesnė, nes bus skatinamas dalijimasis duomenimis ir stiprinamas jos koordinavimas; griežtai saugoti statistinių duomenų konfidencialumą ir duomenų privatumą; atnaujinti ESS partnerių užduotis; apibrėžti galimus vaidmenis, susijusius su skaitmeninės

transformacijos teikiamomis galimybėmis siekiant ekonomiškesnio ir paprastesnio statistikos rengimo, taip pat nurodyti naujas funkcijas, kurias statistikos institucijos galėtų atlikti besiformuojančiose Europos ir nacionalinėse duomenų ekosistemose, visapusiškai laikydamosi subsidiarumo principo.

- **Suderinamumas su toje pačioje politikos srityje galiojančiomis nuostatomis**

Pasiūlymas visiškai atitinka galiojančias ES statistikos teisės aktų nuostatas.

- **Derėjimas su kitomis ES politikos sritimis**

Šis pasiūlymas dera su galiojančiomis taisyklėmis dėl:

- asmens duomenų tvarkymo (įskaitant Bendrąjį duomenų apsaugos reglamentą (BDAR);
- sustiprintų mechanizmų, kuriais didinamas duomenų prieinamumas (Duomenų valdymo aktu);
- bendro požiūrio į galimybę viešojo sektoriaus institucijoms susipažinti su duomenimis išimtinio poreikio atvejais, kaip numatoma šiuo metu svarstomame pasiūlyme dėl Duomenų akto;
- ryšių ir bet kokių (asmens ir ne asmens) duomenų, kurie saugomi galiniuose įrenginiuose ir kurie iš jų gaunami, privatumo ir konfidencialumo apsaugos (tai yra E. privatumo direktyva, kuri bus pakeista E. privatumo reglamentu, dėl kurio šiuo metu vyksta Europos Parlamento ir Tarybos derybos).

2. TEISINIS PAGRINDAS, SUBSIDIARUMO IR PROPORCINGUMO PRINCIPAI

- **Teisinis pagrindas**

Šio pasiūlymo teisinis pagrindas yra Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 338 straipsnio 1 dalis. Jei Sąjungai reikia statistikos savo veiklai vykdyti, tokios statistikos rengimo priemonės įprasta teisėkūros procedūra priima Europos Parlamentas ir Taryba.

Be to, SESV 338 straipsnio 2 dalyje nustatyti Europos statistikos rengimo reikalavimai: laikytis nešališkumo, patikimumo, objektyvumo, mokslinio nepriklausomumo, išlaidų efektyvumo ir statistinio konfidencialumo principų, nesukuriant ekonominės veiklos vykdytojams pernelyg didelės naštos.

- **Subsidiarumo principas (neišimtinės kompetencijos atveju)**

Kadangi pasiūlymas nepriskiriamas išimtinai ES kompetencijai, taikomas subsidiarumo principas. Tai reiškia, kad ES imasi veiksmų tik todėl, kad tai būtų veiksmingiau nei veiksmai, kurių imamasi nacionaliniu, regioniniu ar vietos lygmeniu.

Kad ESS galėtų rengti aktualesnę, savalaikiškesnę ir išsamesnę Europos statistiką, reikia ES lygmens teisinių nuostatų, kad nacionaliniai statistikos institutai (NSI) ir Komisija (Eurostatas) galėtų naudotis naujais duomenų šaltiniais ir tvariai rengti Europos statistiką.

Šiuo metu, kai valstybės narės leidžia pakartotinai naudoti privačiai laikomus duomenis oficialiai statistikai, sąlygos ir apsaugos priemonės valstybėse narėse skiriasi. Suderintas požiūris ES lygmeniu suteiktų teisinio aiškumo ir užtikrintų vienodas sąlygas privatiesiems duomenų turėtojams, veikiantiems kelyse valstybėse narėse.

Kad ESS galėtų reaguoti į krizes, į bendrą Europos statistiką reglamentuojančią teisės aktų sistemą turėtų būti įtrauktos konkrečios nuorodos, kurios suteiktų galimybę greitai reaguoti

ES lygmeniu ir taip pat užtikrintų, kad statistinis atsakas būtų nuoseklus visose valstybėse narėse. Siūlomu reagavimo mechanizmu būtų padidintas veiksmingumas sustiprinant statistikos koordinavimą, kartu atsižvelgiant į nacionalinių statistikos institucijų kompetenciją ir pareigas. Be to, jis galėtų būti naudojamas kartu su esamomis ES reagavimo į krizes priemonėmis, siekiant užtikrinti laiku pateikiamus aktualius statistinius duomenis įrodymais pagrįstiems sprendimams pagal tas priemones priimti.

Siekiant sumažinti įmonėms ir piliečiams tenkančią naštą ir padidinti veiksmingumą bei pagerinti kokybę, reikia optimizuoti ESS procesus. Šie procesai apima duomenų rinkimą ir dalijimosi jais tvarką, susijusią su daugiau nei vienoje valstybėje narėje vykstančiais reiškiniais, pavyzdžiui, tarptautinių įmonių veikla.

Jei ES lygmeniu nebus imtasi tolesnių teisėkūros veiksmų, iškilusios problemos išliks ir dėl didėjančios visuomenės skaitmenizacijos ir naudotojų paklausos pokyčių gali palaipsniui dar labiau paaštrėti.

Todėl ES gali priimti siūlomas priemones pagal subsidiarumo principą, kaip numatyta Sutarties 5 straipsnyje.

- **Proporcingumo principas**

Pasiūlymas atitinka proporcingumo principą, kaip nurodyta toliau.

Šia iniciatyva siekiama, kad ESS būtų tinkama ateičiai. Įvertinta, kad ji yra tinkama šiam tikslui, todėl bendra nauda visuomenei yra daug didesnė nei bendros išlaidos, kaip matyti iš poveikio vertinimo. Procedūrinėmis garantijomis užtikrinama, kad proporcingumo principas būtų taikomas visais peržiūrėto Reglamento (EB) Nr. 223/2009 įgyvendinimo etapais.

Iniciatyva yra proporcinga, nes ja tik šalinamos esamos kliūtys, trukdančios parengti savalaikiškesnę ir išsamesnę Europos statistiką. Ji taip pat susijusi su nacionalinių institucijų darbu bei juo grindžiama ir ja konsoliduojamas tvirtas atitinkamų suinteresuotųjų šalių dalyvavimas ESS. Tinkamiausia politikos galimybe neviršijama to, kas būtina Sutarčių tikslams pasiekti.

- **Priemonės pasirinkimas**

Atsižvelgiant į tai, kad pasiūlymo dalykas jau įtrauktas į reglamentą, kuris šiuo pasiūlymu bus iš dalies pakeistas, tinkamiausia priemonė yra reglamentas.

3. *EX POST* VERTINIMO, KONSULTACIJŲ SU SUINTERESUOTOSIOMIS ŠALIMIS IR POVEIKIO VERTINIMO REZULTATAI

- **Konsultacijos su suinteresuotosiomis šalimis**

Rengiant šį pasiūlymą buvo įvairiai konsultuojamasi su suinteresuotosiomis šalimis. Per viešas konsultacijas buvo surinktos suinteresuotųjų šalių nuomonės apie galimybes užtikrinti, kad Europos statistika būtų tinkama ateičiai. Buvo gauta grįžtamoji informacija iš įvairių suinteresuotųjų šalių grupių. Jų nuomonės išsamiai išdėstytos tarnybų darbinio dokumento dėl poveikio vertinimo priede.

Viešos konsultacijos vyko 2022 m. liepos 19 d. – 2022 m. spalio 25 d.¹ Iš viso gauti 204 tinkami atsakymai. Respondentai pritarė ES lygmens veiksmams siekiant, kad privačiojo sektoriaus laikomi skaitmeniniai duomenys būtų prieinami rengiant oficialią Europos statistiką, nes 83 proc. respondentų manė, kad tai labai svarbu arba svarbu. 11 proc.

¹ Išsamesnė informacija pateikiama portale „Išsakykite savo nuomonę“.

respondentų laikėsi nuomonės, kad oficialioji Europos statistika yra pakankamai tinkama reaguoti į atsirandančius naudotojų poreikius, be kita ko, ekstremaliųjų situacijų ir krizių metu, o 72 proc. manė, kad ji yra iš dalies tinkama, bet nepakankamai. Kalbant apie tikslus, kuriais statistikos institucijoms būtų naudinga paprasčiau ir sistemingiau keistis duomenimis Europos statistikos sistemoje, 72 proc. respondentų manė, kad būtų naudinga sumažinti statistinės atskaitomybės našta ir leisti pakartotinai naudoti jau surinktus duomenis. Galiausiai 85 proc. respondentų pritarė arba tvirtai sutiko, kad statistikos institucijos turėtų teikti profesionalias konsultacijas savo ekosistemos organizacijoms duomenų ir duomenų tvarkymo klausimais, pavyzdžiui, kokybės, pakartotinio duomenų naudojimo, intelektinės nuosavybės, konfidencialumo, saugumo ir metaduomenų klausimais.

Suinteresuotųjų šalių nuomonės taip pat buvo renkamos atliekant tyrimą, kuriuo grindžiamas Reglamento (EB) Nr. 223/2009 dėl Europos statistikos peržiūros poveikio vertinimas ir kuris pagrįstas tokia medžiaga kaip 2022 m. spalio–lapkričio mėn. vykę pokalbiai su suinteresuotosiomis šalimis, internetinė apklausa (vykusi 2022 m. spalio 5 d. – lapkričio 7 d.) ir 2022 m. lapkričio 8 d. internetu surengtas suinteresuotųjų šalių praktinis seminaras.

Taigi Europos statistikos naudotojai ir rengėjai išreiškė pritarimą šį pasiūlymą atitinkančiai Reglamento (EB) Nr. 223/2009 peržiūrai, nors statistikos rengėjai (t. y. ESS partneriai) atkreipė dėmesį į poveikį biudžetui. Tam pritarė ir plačioji visuomenė, nes ji bus labai naudinga visuomenei, tačiau kadangi privačiojo sektoriaus duomenys, kurie bus pakartotinai naudojami rengiant Europos statistiką, tam tikru mastu gali būti asmens duomenys, ji pareikalavo griežtų konfidencialumo apsaugos priemonių, nors pripažino, kad ESS jau užtikrina labai patikimas konfidencialumo apsaugos priemones.

Įmonės, kaip duomenų turėtojos, gali patirti išlaidų, todėl plačioji visuomenė mano, kad būtina gerbti jų interesus. Tačiau, jeigu bus galima rasti teisingą išlaidų kompensavimo klausimo sprendimą, ji tinkamiausiai galimybei pritarė. Visi palankiai vertina tai, kad vietoj tyrimų naudojant naujus duomenų šaltinius būtų galima sumažinti įmonėms ir namų ūkiams tenkančią naštą.

Galiausiai, ESS jau daug metų ne kartą ragino prieigos prie privačiai laikomų duomenų statistikos tikslais klausimą spręsti Europos lygmeniu. Tai pradėta 2017 m. lapkričio mėn. ESS pozicijos dokumentu dėl prieigos prie privačiai laikomų viešojo intereso duomenų², o neseniai – ESS pozicijos dokumentu dėl būsimo pasiūlymo dėl Duomenų akto³.

• **Tiriamųjų duomenų rinkimas ir naudojimas**

Pasiūlymas buvo grindžiamas keliais dokumentais, tyrimais, rekomendacijomis, konferencijomis ir kitu ekspertų indėliu, įskaitant:

– ekspertų grupės ataskaitą dėl palankesnių sąlygų naudotis naujais duomenų šaltiniais rengiant oficialią statistiką sudarymo *Visuomenės įgalinimas pakartotinai naudojant privačiai laikomus duomenis oficialiai statistikai rengti. Europinis požiūris*⁴;

– tyrimą, kuriuo grindžiamas Reglamento (EB) Nr. 223/2009 dėl Europos statistikos peržiūros poveikio vertinimas;

² Europos statistikos sistemos pozicijos dokumentas dėl prieigos prie privačiai laikomų viešojo intereso duomenų, 2017 m. lapkričio mėn.

³ Europos statistikos sistemos (ESS) pozicijos dokumentas dėl būsimo Duomenų akto, 2021 m. birželio mėn.

⁴ Galutinė ekspertų grupės ataskaita *Visuomenės įgalinimas pakartotinai naudojant privačiai laikomus duomenis oficialiai statistikai rengti. Europinis požiūris*, 2022 m.

- 2022 m. balandžio 7–8 d. Lione pirmininkaujančios Prancūzijos surengtą aukšto lygio susitikimą „Europos statistikos sistemos pritaikymas ateičiai“;
- 2022 m. gegužės 18 d. Liuksemburge vykusį ESS NSI pirmininkų ir generalinių direktorių posėdį siekiant toliau aptarti dvi konkrečias temas: tvarią prieigą prie privačiai laikomų duomenų ir dalijimąsi duomenimis ESS siekiant rengti Europos statistiką.

- **Poveikio vertinimas**

Prie pasiūlymo pridedamas poveikio vertinimas, kuris 2022 m. gruodžio 14 d. ir 2023 m. kovo 6 d. buvo pateiktas Europos Komisijos Reglamentavimo patikros valdybai. 2023 m. kovo 27 d. valdyba vertinimui pritarė su išlygomis. Be dinaminio atskaitos scenarijaus (0 politikos galimybė), pagal kurį atsižvelgiama į platesnę Europos duomenų strategiją ir nereikia peržiūrėti Reglamento (EB) Nr. 223/2009, buvo įvertintos dar dvi teisėkūros galimybės: 1 politikos galimybė, pagal kurią nustatomos mažo intensyvumo teisėkūros procedūra priimamos priemonės, ir 2 politikos galimybė, pagal kurią nustatomos išsamesnės teisėkūros procedūra priimamos priemonės, nustatant duomenų turėtojų ir valstybių narių nacionalinių statistikos institucijų pareigas. Kiekvienos politikos galimybės atveju buvo nustatytos kelios konkrečios politikos priemonės.

Atlikus lyginamąjį trijų politikos galimybių vertinimą matyti, kad atskaitos scenarijus veiksmingumo, efektyvumo ir nuoseklumo požiūriu būtų mažiausiai pageidautinas, 1 politikos galimybė būtų labiausiai pageidautina, o 2 politikos galimybė būtų tarp jų. Tai pasakytina apie kiekvieną konkretų tikslą. 1 politikos galimybė yra ne tokia veiksminga, bet efektyvesnė ir nuoseklesnė nei 2 politikos galimybė. Be to, ji taip pat lengviau įgyvendinama ir remiama suinteresuotųjų šalių. Akivaizdu, kad reikėtų rinktis 1 politikos galimybę kaip tinkamiausią.

Tinkamiausia galimybė apima priemones, kuriomis:

- i) bus užtikrintas tvarus ir sąžiningas skaitmeninių duomenų šaltinių naudojimas Europos statistikai rengti, sukuriant mechanizmą, pagal kurį privačiųjų duomenų turėtojų gali būti reikalaujama privalomai sudaryti sąlygas pakartotinai naudoti jų laikomus duomenis tokios statistikos plėtojimo ir rengimo tikslais;
- ii) bus suteikiama galimybė inicijuoti veiksmus statistikos srityje, tiesiogiai vykdomus ES lygmeniu reaguojant į krizes ir ypatingas aplinkybes;
- iii) prireikus ir pagrįstais atvejais ESS partneriai bus įgalioti dalytis duomenimis statistikos tikslais;
- iv) Komisijai (Eurostatui) bus leidžiama dalytis duomenimis su NSI naudojantis saugia infrastruktūra; ir
- v) NSI bus suteikta galimybė imtis duomenų valdymo savo atitinkamose duomenų ekosistemose, taip didinant duomenų sąveikumą ir standartizavimą.

- **Pagrindinės teisės**

Poveikio vertinime nenustatyta jokio galimo tiesioginio poveikio pagrindinėms teisėms. Vienintelė pagrindinė teisė, kuriai skatinant dalijimąsi duomenimis ir stiprinant koordinavimą ESS gali netiesiogiai kilti pavojus, yra duomenų apsauga. Tačiau toks intensyvesnis dalijimasis duomenimis bus organizuojamas griežtai užtikrinant statistinių duomenų konfidencialumą ir duomenų privatumą. Tvarkant asmens duomenis pagal šį reglamentą bus

laikomasi visų sąlygų ir taisyklių, nustatytų duomenų apsaugos teisės aktuose, pavyzdžiui, Reglamente (ES) 2016/679⁵ ir Reglamente (ES) 2018/1725⁶.

4. POVEIKIS BIUDŽETUI

Pasiūlymas neturi poveikio biudžetui.

5. KITI ELEMENTAI

- **Įgyvendinimo planai ir stebėseną, vertinimas ir ataskaitų teikimo tvarka**

Tikimasi, kad siūlomą reglamentą Europos Parlamentas ir Taryba priims 2024 m. ir kad netrukus po to Komisija priims įgyvendinimo priemones. Reglamentas bus tiesiogiai taikomas visose ES valstybėse narėse ir atskiro įgyvendinimo plano nereikės.

Priimto reglamento įgyvendinimas bus reguliariai stebimas ir vertinamas, kaip numatyta poveikio vertinime. Jame taip pat numatyta stebėsenos tvarka, įskaitant pasiūlymus dėl naudotinų rodiklių.

- **Išsamus konkrečių pasiūlymo nuostatų paaiškinimas**

Naujų svarbių apibrėžčių nustatymas arba esamų apibrėžčių pritaikymas (pasiūlymas iš dalies pakeisti 3 straipsnį)

Siūloma nustatyti naują daugelio šaltinių statistinių duomenų apibrėžtį, siekiant atsižvelgti į tai, kad Europos statistiką galima rengti naudojant įvairių duomenų šaltinių derinį. Tai sudarys galimybes statistikos institucijoms ieškoti tinkamiausio ir ekonomiškiausio pirminių duomenų šaltinių derinio plėtojant ir rengiant įvairią oficialią Europos statistiką.

Siekiant geriau atsižvelgti į skaitmeninio amžiaus, kuriame veikia ESS, realijas, taip pat siūloma nustatyti naujas tokių terminų kaip „duomenys“, „metaduomenys“, „duomenų turėtojai“, „dalijimasis duomenimis“ ir „duomenų šaltinis“ apibrėžtis. Taip pat reikia pritaikyti esamą „statistikos tikslų“ apibrėžtį, kad statistikos institucijų vykdoma mokslinių tyrimų veikla arba ėmimo sąrašų sudarymas aiškiai taptų tokių statistikos tikslų dalimi.

ESS gebėjimų greitai, kolektyviai ir koordinuotai reaguoti į skubius duomenų poreikius krizės metu didinimas (pasiūlymas dėl naujo 16a straipsnio)

Apskritai didėja išsamesnių ir savalaikiškesnių, kartais beveik tikrą laikų oficialių statistinių duomenų poreikis, tačiau gebėjimas patenkinti šiuos poreikius yra ypač svarbus krizės metu, kaip neseniai tapo akivaizdu per COVID-19 pandemiją ir energetikos krizę, kurią sukėlė Rusijos karinė agresija prieš Ukrainą. Per įprastą planavimo ciklą naujos statistikos inkubacinis laikotarpis paprastai trunka kelerius metus, tačiau jei poreikis yra skubus ir svarbus, reikalingas greitas sprendimas, numatant tinkamas visų partnerių ir gautos statistinės informacijos kokybės ir suderinamumo apsaugos priemones. ESS turi gebėti greičiau reaguoti ar iniciatyviai diegti naujoves, kad Europos statistika galėtų reaguoti į tokius išskirtinius ir neplanuotus politinius poreikius, kurių negalima patenkinti įgyvendinant Europos statistikos programos septynerių metų programavimo tvarkaraštį. Todėl galimybės Komisijai imtis

⁵ 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas) (OL L 119, 2016 5 4, p. 1).

⁶ 2018 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/1725 dėl fizinių asmenų apsaugos Sąjungos institucijoms, organams, tarnyboms ir agentūroms tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo, kuriuo panaikinamas Reglamentas (EB) Nr. 45/2001 ir Sprendimas Nr. 1247/2002/EB (OL L 295, 2018 11 21, p. 39).

konkrečių veiksmų Europos statistikos programai įgyvendinti pagal Reglamento (EB) Nr. 223/2009 14 straipsnio 2 dalį nepakanka.

Todėl siūloma nauja nuostata, kuria numatomi galimi Europos lygmens veiksmai statistikos srityje siekiant patenkinti neatidėliotinus informacijos poreikius, atsirandančius krizės metu ir pagal Sąjungos teisės aktuose nustatytas procedūras taikant ekstremaliųjų situacijų valdymo mechanizmus.

Tokiais atvejais Komisija (Eurostatas), glaudžiai bendradarbiaudama su ESS komitetu, turėtų išnagrinėti laikinus veiksmus statistikos srityje, kurie turi būti inicijuoti ir vykdomi Europos lygmeniu. Tokio didesnio ESS gebėjimo reaguoti nauda politinėms suinteresuotosioms šalims ir politikos formuotojams būtų tokia, kad būtų pakankamai laiku pateikiami statistinės veiklos rezultatai ir įžvalgos, kuriuos galima palyginti visose ES valstybėse narėse.

Šie veiksmai statistikos srityje gali apimti statistinių duomenų rengimą remiantis naujais laikiniais duomenų rinkiniais arba papildomų įžvalgų teikimą remiantis esamais duomenimis. Veiksmai taip pat gali apimti naujų metodikų ir kitų suderintų priemonių, kuriomis siekiama užtikrinti per krizes teikiamos Europos statistikos tęstinumą, nuoseklumą ir palyginamumą, kūrimą.

Nustatydama, ar reikia imtis veiksmų statistikos srityje, Komisija (Eurostatas) privalo laiku ir skaidriai informuoti ESS komitetą ir su juo konsultuotis. NSI gali nuspręsti prisijungti prie veiksmų statistikos srityje ir juose dalyvauti. Komisijai taip pat turėtų būti suteikti įgaliojimai priimti įgyvendinimo aktus, kuriuose būtų nurodyta atitinkama tų veiksmų statistikos srityje trukmė, dažnumas ir kokybės reikalavimai.

Be to, jie galėtų būti naudojami kartu su jau esamomis ES reagavimo į krizes priemonėmis, siekiant užtikrinti laiku pateikiamus aktualius statistinius duomenis įrodymais pagrįstiems sprendimams pagal tas priemones priimti.

Galimybės laiku susipažinti su administraciniais duomenimis rengiant Europos statistiką gerinimas (pasiūlymas iš dalies pakeisti 17a straipsnį)

Siūloma sugriežtinti reikalavimą, kad nacionalinės viešosios įstaigos, atsakingos už administracinius duomenų šaltinius, svarbius plėtojant, rengiant ir skleidžiant Europos statistiką, suteiktų NSI ir kitoms nacionalinėms institucijoms⁷ galimybę nemokamai gauti, pakartotinai naudoti ir integruoti administracinius duomenis tokiu laiku ir dažnumu, kad būtų galima parengti ir pateikti statistinius duomenis Komisijai (Eurostatui) laikantis statistikos teisės aktuose nustatytų terminų ir kokybės reikalavimų.

Be to, patikslinama ir paaiškinama, kad Komisijos (Eurostato) prašymu jai leidžiama laiku susipažinti su atitinkamais Sąjungos įstaigų ir agentūrų tvarkomose duomenų bazėse ir sąveikumo sistemose esančiais duomenimis ir metaduomenimis ir juos pakartotinai naudoti, kai tai būtina Europos statistikai plėtoti, rengti ir skleisti. Šiuo tikslu Komisija (Eurostatas) bendradarbiauja su atitinkamomis Sąjungos įstaigomis ir agentūromis, kad nustatytų reikalingus specialius duomenis ir metaduomenis, pakartotinio duomenų naudojimo sąlygas ir būtinas fizinės bei loginės apsaugos priemones.

Tvamos prieigos prie privačiai laikomų duomenų, kurie atsiranda kaip šalutinis skaitmeninių paslaugų ir daiktų interneto produktas, užtikrinimas Europos statistikos tikslais (pasiūlymas dėl naujų 17b, 17c, 17d ir 17e straipsnių).

III skyriaus „Europos statistikos rengimas“ naujuose 17b, 17c, 17d ir 17e straipsniuose siūloma nustatyti privačiųjų duomenų turėtojų pareigą tam tikromis sąlygomis paprašius

⁷ Pagal Reglamento (EB) Nr. 223/2009 4 straipsnį ESS yra NSI ir Eurostato bei kitų nacionalinių institucijų partnerystė.

pateikti duomenis NSI arba Komisijai (Eurostatui). Siūlomas mechanizmas yra proporcinga, ribota ir nuspėjama Europos lygmens sistema, kuri yra veiksminga suteikiant galimybę naudotis šiais duomenimis Europos statistikai rengti ir kartu užtikrina teisinį tikrumą bei kuo labiau sumažina įmonėms tenkančią statistinės atskaitomybės našą. Tačiau šis mechanizmas nedaro poveikio sektorių teisės aktuose nustatytoms statistinių respondentų atskaitomybės pareigoms ir Duomenų akte⁸ nustatyta duomenų turėtojų pareigai suteikti galimybę gauti duomenis atsižvelgiant į išimtinį poreikį.

Pasiūlyme numatyta dviejų etapų pagrindimo procedūra, pagal kurią prieigos prie naujo duomenų šaltinio poreikis pirmiausia turės būti nustatytas Europos statistikos metinės darbo programos lygmeniu. Metinėje darbo programoje pateiktas pagrindimas būtų būtina sąlyga antrajam etapui, kai NSI arba Komisija (Eurostatas) iš tikrųjų pateiks privatesiems duomenų turėtojams individualius prašymus pateikti kai kuriuos duomenis tam tikrai statistikai rengti (atsižvelgiant į pirmojo etapo pagrindimą). Tokie prašymai turės atitikti statistinius poreikius, juose turės būti aiškiai nurodytas prašymo tikslas ir atsižvelgiama į privačiojo duomenų turėtojo, kurio prašoma pateikti duomenis, interesus.

Nors NSI bus pagrindiniai prieigos prie privačiai laikomų duomenų, reikalingų Europos statistikai rengti, punktai, tam tikrais atvejais gali būti tinkamiau, kad Komisija (Eurostatas) būtų pirmuoju prieigos prie įmonių duomenų punktu. Tai ypač pasakytina apie sritis, kuriose ESS duomenų rinkimo principas galėtų būti veiksmingesnis, pavyzdžiui, kai duomenis laiko Sąjungos mastu veiklą vykdančios bendrovės. Be to, pasiūlymu siekiama nustatyti NSI bendradarbiavimo ir savitarpio pagalbos pareigą, kad būtų išvengta perteklinių prašymų privatesiems duomenų turėtojams ir užtikrintas duomenų kiekio mažinimo principas.

Komisijai turėtų būti suteikti įgaliojimai įgyvendinimo aktais nustatyti duomenų teikimo tvarką, pavyzdžiui, duomenų formatą, metaduomenų reikalavimus, bendrą šabloną, naudotiną teikiant prašymą, arba faktinį prieigos prie duomenų būdą, įpareigojant pateikti duomenis aiškiai nurodant įvairias galimybes, įskaitant duomenų perdavimą, trečiosios šalies saugios skaičiavimo sistemos naudojimą arba algoritmo siuntimą privačiajam duomenų turėtojui.

Nuostatose nurodomos NSI ir Komisijos (Eurostatas) pareigos pakartotinai naudojant duomenis, pateiktus Europos statistikai plėtoti ir rengti. Visų pirma NSI ir Komisija (Eurostatas) turėtų naudoti šiuos duomenis tik statistikos tikslais, laikydamosi statistinių duomenų konfidencialumo ir ekonomiškumo principų, ir negali jais dalytis su trečiosiomis šalimis, išskyrus atvejus, kai su tuo sutiko duomenų turėtojas. Be to, NSI ir Komisija (Eurostatas) imasi atitinkamų priemonių statistinių duomenų konfidencialumui ir komercinėms paslaptims apsaugoti, taip pat kitiems teisėtiems privačiųjų duomenų turėtojų interesams, įskaitant išlaidas ir pastangas, reikalingas norint pateikti duomenis, apsaugoti. Komisija (Eurostatas) paskelbia pagrindinių su duomenų tvarkymu susijusių išlaidų, už kurias duomenų turėtojui gali būti skiriama kompensacija, kategorijų aprašymą ir tų išlaidų apskaičiavimo metodiką.

Dalijimosi duomenimis ESS skatinimas (pasiūlymas dėl naujo 17f straipsnio)

Siūloma į dabartinį III skyrių „Europos statistikos rengimas“ įtraukti naujas nuostatas dėl NSI tarpusavio ir NSI bei Komisijos (Eurostatas) dalijimosi duomenimis, siekiant tik plėtoti ir rengti Europos statistiką ir, kai tai aktualu ir būtina, gerinti jos kokybę. Pavyzdžiui, tokiais atvejais, kai stebimi tarpvalstybiniai reiškiniai, kurie negali būti vertinami kaip nacionalinių įverčių suma.

⁸ Pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl suderintų sąžiningos prieigos prie duomenų ir jų naudojimo taisyklių (Duomenų aktas) (COM(2022) 68 *final*).

Laikoma, kad dalijimasis duomenimis yra būdas padidinti prieigą prie ESS duomenų šaltinių statistikos plėtojimo ir rengimo tikslais ir siekiant padėti atlikti duomenų analizę. NSI ir Komisija (Eurostatas), dalyvaujančios dalijantis duomenimis ESS, užtikrina visas būtinas apsaugos priemones, susijusias su fizine ir logine duomenų konfidencialumo apsauga. Dalijimasis duomenimis turėtų būti palengvintas naudojant saugią infrastruktūrą, kuria užtikrinamas duomenų tvarkymo techninis vientisumas ir konfidencialumas.

Jei atitinkami duomenys yra konfidencialūs duomenys, kaip apibrėžta šio reglamento 3 straipsnyje, arba asmens duomenys pagal reglamentus (ES) 2016/679 ir (ES) 2018/1725, dalytis tokiais duomenimis leidžiama ir dalijimasis gali vykti savanoriškai, taikant privatumo didinimo technologijas.

Europos statistikos plėtojimas (pasiūlymas dėl naujo IIIa skyriaus „Europos statistikos plėtojimas“, papildyto nauju 17g straipsniu)

Pasiūlymu įtraukiamas naujas IIIa skyrius „Europos statistikos plėtojimas“, kuriame aptariamas rengiamos statistikos, kartais vadinamos eksperimentine statistika, klausimas. Tikslas – sukurti sistemą, pagal kurią Europos statistika galėtų būti plėtojama konkrečiose srityse bendromis ESS pastangomis, taip palaipsniui integruojant naujas technologijas ir naujas įžvalgas. Komisija (Eurostatas), glaudžiai bendradarbiaudama su ESS komitetu, gali inicijuoti koordinuotą naujų statistikos rezultatų ir įžvalgų rengimą visoje ESS.

Europos statistikos sklaida (pasiūlymas dėl naujos 18 straipsnio 4 dalies)

Siūloma pasinaudoti tuo, kad valstybės narės kartais nacionaliniu lygmeniu skelbs Europos statistiką iki atitinkamuose sektorių teisės aktuose nustatytų duomenų perdavimo terminų. Paskelbus šiuos duomenis, Komisija (Eurostatas) turėtų galėti iš karto po to platinti tuos pačius duomenis, jei jie atitinka atitinkamas apibrėžtis ir klasifikaciją, ir taip prisidėti prie didesnio savalaikiškumo Europos lygmeniu.

Pakartotinis viešai prieinamų duomenų naudojimas (pasiūlymas iš dalies pakeisti 25 straipsnį)

Siekiant užtikrinti veiksmingesnį viešai prieinamų duomenų naudojimą, siūloma iš dalies pakeisti 25 straipsnio formuluotę.

Naujos NSI funkcijos nacionalinėse duomenų valdymo sistemose (pasiūlymas dėl naujo 26a straipsnio)

Taip pat siūloma, kad, laikantis subsidarumo principo, NSI galėtų nacionaliniu lygmeniu priiimti funkcijas nacionalinėse duomenų valdymo sistemose, įskaitant Duomenų valdymo akte nustatytas sistemas, siekiant skatinti duomenų integravimą ir sąveikumą, metaduomenų apibūdinimą, kokybės užtikrinimą ir standartų nustatymą, taip pat nustatyti naujus rengiant statistiką naudotinus duomenų šaltinius. Šios funkcijos turi būti įgyvendinamos laikantis šiame reglamente nustatytų statistikos principų.

Vertinimo ir peržiūros nuostata (pasiūlymas dėl naujo 27a straipsnio)

Atsižvelgiant į Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos susitarimą dėl geresnės teisėkūros, siūloma įtraukti peržiūros nuostatą.

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS**kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (EB) Nr. 223/2009 dėl Europos statistikos**

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,
atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 338 straipsnio 1 dalį,
atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,
teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,
laikydami įprastos teisėkūros procedūros,
kadangi:

- (1) Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 223/2009⁹ Sąjungos lygmeniu nustatyta Europos statistikos plėtojimo, rengimo ir sklaidos teisinė sistema;
- (2) Reglamentas (EB) Nr. 223/2009 2015 m. buvo iš dalies pakeistas, siekiant dar labiau sustiprinti Europos statistikos sistemos (ESS) valdymą, visų pirma jos profesinį nepriklausomumą, ir nuo to laiko matyti, kad sustiprintas valdymas yra veiksmingas;
- (3) skaitmeninė transformacija lėmė visiškai kitokias realijas ir sukūrė naują aplinką su naujais Europos statistikos poreikiais. Be to, dėl pastarojo meto COVID-19 krizės ir energetikos krizės, kurią sukėlė Rusijos karinė agresija prieš Ukrainą, išaugo savalaikiškesnės, dažniau teikiamos ir išsamesnės Europos statistikos, reikalingos siekiant pagrįsti ES sprendimų priėmimą ir užtikrinti kuo geresnį Sąjungos atsaką į krizes, poreikis ir susiję lūkesčiai;
- (4) siekiant patenkinti didėjančius savalaikiškesnės, dažnesnės ir išsamesnės Europos statistikos, taip pat greitesnio ir labiau koordinuoto ESS reagavimo į skubius statistikos poreikius krizės metu lūkesčius, būtina iš dalies pakeisti Reglamentą (EB) Nr. 223/2009. Šio reglamento tikslas – užtikrinti, kad Europos statistika išliktų aktuali, atsižvelgiant į tuos kintančius ir sudėtingesnius naudotojų poreikius, visų pirma išnaudojant visą skaitmeninių duomenų šaltinių ir technologijų potencialą, sudarant sąlygas juos pakartotinai naudoti Europos statistikai rengti, didinant ESS lankstumą ir gebėjimą veiksmingai ir greitai reaguoti į krizes, taip pat skatinant dalijimąsi duomenimis ir stiprinant ESS partnerių veiklos tarpusavio koordinavimą;
- (5) siekiant atsižvelgti į šiandienos realijas ir skaitmeninį amžių, kuriame veikia ESS, į Reglamentą (EB) Nr. 223/2009 reikėtų įtraukti naujas arba atnaujintas apibrėžtis, kad būtų patikslintos sąvokos „duomenys“, „metaduomenys“, „duomenų turėtojai“,

⁹ 2009 m. kovo 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 223/2009 dėl Europos statistikos, panaikinant Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB, Euratomas) Nr. 1101/2008 dėl konfidencialių statistinių duomenų perdavimo Europos Bendrijų statistikos tarnybai, Tarybos reglamentą (EB) Nr. 322/97 dėl Bendrijos statistikos ir Tarybos sprendimą 89/382/EEB, Euratomas, įsteigiantį Europos Bendrijų statistikos programų komitetą (OL L 87, 2009 3 31, p. 164).

„pakartotinis duomenų naudojimas“, „dalijimasis duomenimis“, „duomenų šaltinis“, „daugiašaliai statistiniai duomenys“, „naudojimas statistikos tikslais“ ir „krizė“;

- (6) pastarojo meto COVID-19 pandemija parodė, kad laiku pateikiama, patikima ir palyginama Europos statistika yra labai svarbi siekiant, kad valdžios institucijos veiksmingai reaguotų susiklosčius nepaprastajai padėčiai. Todėl ESS turėtų būti suteikta galimybė skubiai inicijuoti koordinuotus veiksmus, jei skubūs duomenų ir statistikos poreikiai kyla ne pagal įprastą planavimo sistemą, ypač krizės metu. Tokiu atveju duomenų turėtojas, gavęs prašymą, turėtų nacionaliniam statistikos institutui (NSI) arba Komisijai (Eurostatui) pateikti duomenis, kuriais įrodomas išimtinis poreikis naudoti prašomus duomenis pagal Duomenų akte nustatytas taisykles¹⁰;
- (7) prieiga prie naujų duomenų šaltinių, kurie atsiranda kaip skaitmeninių paslaugų ir daiktų interneto šalutiniai produktai, ir pakartotinis jų naudojimas tampa itin svarbūs, kad būtų galima veiksmingiau ir pigiau laiku ir pakankamai dažnai parengti pakankamai išsamią Europos statistiką. Todėl turėtų būti užtikrinta galimybė tvariai ir laikantis teisingų, aiškių ir nuspėjamų taisyklių apskritai naudotis naujais duomenų šaltiniais ir visų pirma privačiai laikomais duomenimis, siekiant plėtoti ir rengti oficialią Europos statistiką;
- (8) kaip matyti iš 2017 m. lapkričio mėn. ESS pozicijos dokumento dėl prieigos prie privačiai laikomų viešojo intereso duomenų ir 2021 m. birželio mėn. ESS pozicijos dokumento dėl būsimo pasiūlymo dėl Duomenų akto, ESS jau seniai prašė prieigos prie naujų duomenų šaltinių, įskaitant visų pirma privačiai laikomus duomenis;
- (9) pakartotinai naudojant privačiai laikomus duomenis ir kitus naujus duomenų šaltinius turėtų būti taikomos griežtos teisinės, techninės ir procedūrinės apsaugos priemonės bei garantijos, be kita ko, laikantis aukšto lygio saugumo, konfidencialumo ir privatumo užtikrinimo reikalavimų, kaip jau įtvirtinta Reglamente (EB) Nr. 223/2009. Galimybė prašyti prieigos prie privačiai laikomų duomenų turėtų būti suteikiama tik nacionaliniams statistikos institutams (NSI), veikiantiems savo arba kitos ESS nacionalinės institucijos vardu, ir Komisijai (Eurostatui), be to, kaip būtina sąlyga, ji turėtų būti nustatyta metinėje darbo programoje ir taikoma tik tais atvejais, kai, viena vertus, prašomi duomenys yra būtini Europos statistikai plėtoti ir rengti ir, kita vertus, duomenų negalima lengvai gauti kitais būdais arba pakartotinai naudojant duomenis gerokai sumažėtų duomenų turėtojams ir kitoms įmonėms tenkanti statistinės atskaitomybės našta;
- (10) NSI arba Komisijos (Eurostato) teikiami duomenų prašymai turėtų būti skaidrūs ir proporcingi savo aprėptimi ir išsamumo lygiu. Šiuo atžvilgiu būtina patikslinti ir paaiškinti prašymo tikslą, numatomą prašomų duomenų paskirtį, duomenų pateikimo dažnumą ir terminus, taip pat jų pateikimo tvarką;
- (11) teikdamos prašymus pateikti duomenis, NSI ir Komisija (Eurostatas) turėtų pakviesti duomenų turėtoją dialogą, kad būtų nustatyti konkretūs duomenų prašymų parametrai, tvarka, priemonės, kuriomis kompensuojamos galimos pateikiant duomenis patiriamos išlaidos, ir visos organizacinės bei techninės priemonės, skirtos duomenų konfidencialumui ir komercinėms paslaptims apsaugoti, siekiant sudaryti susitarimą dėl tų aspektų. Jei per tris mėnesius susitarimas nesudaromas, NSI arba Komisija turėtų turėti galimybę priimti sprendimą, kuriuo reikalaujama, kad privatusis duomenų turėtojas pateiktų duomenis. Jei duomenų turėtojas sąmoningai arba dėl aplaidumo

¹⁰ Pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl suderintų sąžiningos prieigos prie duomenų ir jų naudojimo taisyklių (Duomenų aktas) (COM(2022) 68 *final*).

neperduoda prašomų duomenų per nustatytą laikotarpį arba perduoda neteisingus, neišsamius ar klaidinančius duomenis, NSI arba Komisija turėtų turėti galimybę nustatyti sankcijas, kurios turėtų būti veiksmingos, proporcingos ir atgrasančios, atsižvelgiant į pažeidimo pobūdį, sunkumą, pasikartojimą ir trukmę bei atitinkamą viešąjį interesą. NSI nustatytos sankcijos turėtų būti lygiavertės sankcijoms už panašių nacionalinių taisyklių pažeidimus. Visus pagal šį reglamentą Komisijos priimtus sprendimus gali peržiūrėti Europos Sąjungos Teisingumo Teismas pagal Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo. Europos Sąjungos Teisingumo Teismui turėtų būti suteikta neribota jurisdikcija baudų, kurias Komisija nustato pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 261 straipsnį, atžvilgiu;

- (12) taip pat reikėtų skatinti tolesnį statistikos ir geoerdvinės informacijos integravimą, kad įvairios viešosios organizacijos galėtų veiksmingiau naudoti išteklius, geriau integruoti duomenis ir parengti naujus statistikos rezultatus, tokius kaip erdvinė analizė, taip pat vizualizuoti ir skleisti duomenis. Tai padės priimti sprendimus ir stebėti, kaip siekiama politikos tikslų tiek Sąjungos, tiek nacionaliniu lygmenimis;
- (13) būtina užtikrinti, kad nacionalinės viešosios įstaigos, atsakingos už administracinius duomenų šaltinius, svarbius Europos statistikos plėtojimui, rengimui ir sklaidai, suteiktų nacionalinėms statistikos institucijoms galimybę laiku ir pakankamai dažnai nemokamai gauti, pakartotinai naudoti ir integruoti šiuos duomenis, kad būtų galima parengti ir perduoti statistinius duomenis Komisijai (Eurostatui) laikantis Sąjungos statistikos teisės aktuose nustatytų terminų ir kokybės reikalavimų;
- (14) kai veikla, kuri turi būti vykdoma pagal šį reglamentą, yra susijusi su asmens duomenų tvarkymu, toks tvarkymas turėtų atitikti susijusius ES teisės aktus dėl asmens duomenų apsaugos, t. y. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2018/1725¹¹ ir Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2016/679¹². Laikantis šiuose reglamentuose nustatyto duomenų kiekio mažinimo principo, pagal šį reglamentą teikiami duomenys paprastai turėtų būti agreguojami tiek, kad nebūtų galima nustatyti asmenų tapatybės;
- (15) nacionalinių statistikos institucijų atliekamam asmens duomenų tvarkymui oficialiosios statistikos tikslais, kuris laikomas atitinkančiu viešąjį interesą, turėtų būti taikomos nukrypti leidžiančios nuostatos ir tinkamos apsaugos priemonės pagal Reglamentą (ES) 2016/679. Pavyzdžiui, tolesnis asmens duomenų tvarkymas statistikos tikslais neturėtų būti laikomas nesuderinamu su pirminiais tikslais, kuriais jie buvo surinkti. Atsižvelgiant į tai, konkrečios apsaugos priemonės, kurios turėtų būti taikomos tais atvejais, kai dalijantis duomenimis pagal šį reglamentą reikia tvarkyti asmens duomenis, apima tikslų apribojimo, duomenų kiekio mažinimo, saugojimo trukmės apribojimo ir vientisumo bei konfidencialumo principus, kaip nustatyta Reglamente (ES) 2016/679. Šiuo atžvilgiu dalijimosi duomenimis būdas turėtų būti privatumo didinimo technologijų, specialiai sukurtų šiems principams įgyvendinti, naudojimas;
- (16) siekiant pirmauti palaipsniui integruojant naujas technologijas ir naujas įžvalgas ir taip užtikrinti, kad Europos statistika nuolat būtų aktuali, reikėtų nustatyti taisykles, pagal

¹¹ 2018 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/1725 dėl fizinių asmenų apsaugos Sąjungos institucijoms, organams, tarnyboms ir agentūroms tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo, kuriuo panaikinamas Reglamentas (EB) Nr. 45/2001 ir Sprendimas Nr. 1247/2002/EB (OL L 295, 2018 11 21, p. 39).

¹² 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas) (OL L 119, 2016 5 4, p. 1).

kurias bendromis ESS pastangomis būtų galima plėtoti konkrečių sričių statistinius duomenis, siekiant juos įtraukti į reguliarių Europos statistikos rengimą. Nors šie statistiniai duomenys nebūtinai atitinka visus Reglamento (EB) Nr. 223/2009 12 straipsnio 1 dalyje nustatytus kokybės kriterijus, jie turėtų būti laikomi Europos statistika;

- (17) siekdamas nuolat diegti naujoves ir rengti naujus statistikos rezultatus, nacionalinės statistikos institucijos turėtų kuo labiau atsižvelgti į naudotojų poreikius, kaip aiškiai nurodė nacionalinės statistikos naudotojų tarybos. Sąjungos lygmeniu Komisija turėtų informuoti Europos Parlamento ir Tarybos sprendimu Nr. 234/2008/EB¹³ įsteigtą Europos patariamąjį statistikos komitetą (toliau – ESAC), kaip pagrindinį Sąjungos organą, atstovaujantį Europos statistikos naudotojams, respondentams ir rengėjams, apie tai, kaip ji atsižvelgė į ESAC nuomones, visų pirma dėl naujos Europos statistikos rengimo;
- (18) statistikos institucijos taip pat turėtų tiek nacionaliniu, tiek Europos lygmeniu skatinti tvirtą, struktūrizuotą ir tvarų tarpdalykinį bendradarbiavimą su akademinėmis ir mokslinių tyrimų institucijomis, ypač rengiant naujus statistinius duomenis, bandant naujus metodus ir technologijas bei skatinant inovacijas ir eksperimentus;
- (19) atsižvelgiant į NSI suteiktą pasitikėjimą ir didelę jų techninę patirtį duomenų valdymo, duomenų kokybės ir duomenų apsaugos srityse, valstybės narės, laikantis subsidiarumo principo, turėtų būti skatinamos pavesti NSI tam tikras funkcijas nacionalinėse duomenų valdymo sistemose, įskaitant Duomenų valdymo akte numatytas funkcijas, kad būtų skatinamas duomenų integravimas ir sąveikumas, metaduomenų apibūdinimas, kokybės užtikrinimas ir standartų nustatymas. Šiuo atžvilgiu reikėtų prisiminti ir prireikus sustiprinti NSI dalyvavimą kuriant ir toliau plėtojant administracinius registrus, taip pat nutraukiant jų rengimą, kad, be kita ko, būtų užtikrintas nuoseklumas ir duomenų kokybė ir kuo labiau sumažinta statistinės atskaitomybės našta;
- (20) teisėtai viešai prieinami duomenys neturėtų būti laikomi konfidencialiais, kai jie naudojami statistikos tikslais;
- (21) siekiant užtikrinti didesnę savalaikiškumą Sąjungos lygmeniu, Komisijai (Eurostatui) turėtų būti leidžiama skleisti valstybių narių Europos statistiką, kai tik ji paskelbiama nacionaliniu lygmeniu, net jei tai buvo padaryta iki atitinkamuose Sąjungos sektorių teisės aktuose nustatytų statistinių duomenų pateikimo terminų;
- (22) kadangi valstybės narės negali deramai pasiekti šio reglamento tikslo – iš dalies pakeisti Europos statistikos plėtojimo, rengimo ir sklaidos teisinės sistemos, o dėl nuoseklumo ir palyginamumo šio tikslo būtų geriau siekti Sąjungos lygmeniu, laikydamosi Europos Sąjungos sutarties 5 straipsnyje nustatyto subsidiarumo principo, Sąjunga gali priimti priemones tam tikslui pasiekti. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šiuo reglamentu neviršijama to, kas būtina nurodytam tikslui pasiekti;
- (23) siekiant užtikrinti vienodas šio reglamento įgyvendinimo sąlygas, Komisijai turėtų būti suteikti įgyvendinimo įgaliojimai dėl laikinų veiksmų statistikos srityje, kurių reikia imtis, įskaitant atitinkamą trukmę, dažnumą ir kokybės reikalavimus, dėl bendros techninės privačiai laikomų duomenų teikimo NSI ir Komisijai (Eurostatui) tvarkos ir

¹³ 2008 m. kovo 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendimas Nr. 234/2008/EB, įsteigiantis Europos patariamąjį statistikos komitetą ir panaikinantį Tarybos sprendimą 91/116/EEB (OL L 73, 2008 3 15, p. 13).

dėl statistikos institucijų techninių dalijimosi duomenimis aspektų. Tais įgaliojimais turėtų būti naudojamosi laikantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 182/2011¹⁴;

- (24) vadovaujantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2018/1725¹⁵ 42 straipsnio 1 dalimi, buvo konsultuojamasi su Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūnu ir jis [xxx] pateikė nuomonę;
- (25) buvo konsultuojamasi su Europos statistikos sistemos (ESS) komitetu,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

Reglamento (EB) Nr. 223/2009 pakeitimai

Reglamentas (EB) Nr. 223/2009 iš dalies keičiamas taip:

- (1) 3 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

- a) įterpiami šie 4a, 4b, 4c, 4d ir 4e punktai:

„4a. duomenys – bet kokia skaitmeninė arba neskaitmeninė veiksmų, faktų ir informacijos išraiška;

4b. metaduomenys – bet kokie duomenys, kuriais apibrėžiami ir apibūdinami kiti duomenys ir procesai arba kurie naudojami tokiu būdu;

4c. duomenų turėtojas – juridinis arba fizinis asmuo, kuris pagal taikytinus Sąjungos teisės aktus ar taikytinus nacionalinės teisės aktus, kuriais įgyvendinama Sąjungos teisė, turi teisę arba gali suteikti galimybę gauti tam tikrus duomenis;

4d. pakartotinis duomenų naudojimas – nacionalinių statistikos institucijų ir Komisijos (Eurostato) naudojimas duomenimis, kuriuos laiko ir suteikia duomenų turėtojai Europos statistikai plėtoti, rengti ir skleisti;

4e. dalijimasis duomenimis – statistikos institucijos duomenų teikimas arba leidimas pakartotinai naudoti duomenis kitai statistikos institucijai, siekiant tokius duomenis bendrai arba individualiai naudoti statistikos tikslais;“;

- b) įterpiami šie 5a, 5b ir 5c punktai:

„5a. duomenų šaltinis – šaltinis, teikiantis duomenis, kurie savaime arba kartu su duomenimis iš kitų šaltinių yra svarbūs statistikai plėtoti ir rengti, įskaitant tyrimus, surašymus, administracinius registrus arba duomenis, kuriuos paprašius suteikia duomenų turėtojai;

5b. prieiga prie duomenų – nacionalinio statistikos instituto arba Komisijos (Eurostato) atliekamas privačiojo duomenų turėtojo pateiktų duomenų tvarkymas pagal konkrečius techninius, teisinius arba organizacinius reikalavimus, dėl kurio nebūtinai reikia tokius duomenis perduoti ar atsisiųsti;

5c. kelių šaltinių statistika – statistika, plėtojama arba rengiama remiantis įvairiais duomenų šaltiniais, įskaitant modeliavimo metodus;“;

¹⁴ 2011 m. vasario 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 182/2011, kuriuo nustatomos valstybių narių vykdomos Komisijos naudojimosi įgyvendinimo įgaliojimais kontrolės mechanizmų taisyklės ir bendrieji principai (OL L 55, 2011 2 28, p. 13).

¹⁵ 2018 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/1725 dėl fizinių asmenų apsaugos Sąjungos institucijoms, organams, tarnyboms ir agentūroms tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo, kuriuo panaikinamas Reglamentas (EB) Nr. 45/2001 ir Sprendimas Nr. 1247/2002/EB (OL L 295, 2018 11 21, p. 39).

c) 8 punktas pakeičiamas taip:

„8. naudojimas statistikos tikslais – naudojimas tik statistikos rezultatų ir analizių plėtojimui bei rengimui, be kita ko, susijusiems moksliniams tyrimams ir mokslinei veiklai, arba ėmimo sąrašų sudarymui;“;

d) įterpiamas 8a punktas:

„8a. krizė – platų poveikį arba politinę reikšmę turinti padėtis, dėl kurios atsiranda neatidėliotinas ir nenumatytas Europos statistikos poreikis;“;

(2) įterpiamas šis 16a straipsnis:

„16a straipsnis
Statistikos srities atsakas į krizę

1. Komisija (Eurostatas) išnagrinėja laikinus veiksmus statistikos srityje ir prireikus jų imasi, laikydamasi šiame straipsnyje nustatytos tvarkos, jei tenkinamos abi šios sąlygos:

a) būtina reaguoti į neatidėliotinus informacijos poreikius, kylančius dėl krizės ir kitų esamų ar būsimų ekstremaliųjų situacijų valdymo mechanizmų, aktyvintų pagal Sąjungos teisės aktus, pavyzdžiui:

i) laikinosios apsaugos pagal Tarybos direktyvą 2001/55/EB¹⁶;

ii) Sąjungos civilinės saugos mechanizmo pagal Europos Parlamento ir Tarybos sprendimą 1313/2013/ES¹⁷;

iii) skubios paramos pagal Tarybos reglamentą (ES) 2016/369¹⁸;

iv) ekstremaliosios situacijos sistemos pagal Tarybos reglamentą (ES) 2022/2372¹⁹;

v) rinkos koregavimo mechanizmo pagal Tarybos reglamentą (ES) 2022/2578²⁰;

vi) ekstremaliosios situacijos režimo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) xx/xx (*dar nepriimta*);²¹;

b) šie neatidėliotini informacijos poreikiai negali būti patenkinti pagal Europos statistikos programą.

¹⁶ 2001 m. liepos 20 d. Tarybos direktyva 2001/55/EB dėl minimalių normų, suteikiant perkeltiesiems asmenims laikiną apsaugą esant masiniam srautui, ir dėl priemonių, skatinančių valstybių narių tarpusavio pastangų priimant tokius asmenis ir atsakant už tokio veiksmo padarinius pusiausvyrą (OL L 212, 2001 8 7, p. 12).

¹⁷ 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendimas Nr. 1313/2013/ES dėl Sąjungos civilinės saugos mechanizmo (OL L 347, 2013 12 20, p. 924).

¹⁸ 2016 m. kovo 15 d. Tarybos reglamentas (ES) 2016/369 dėl skubios paramos teikimo Sąjungoje (OL L 70, 2016 3 16, p. 1).

¹⁹ 2022 m. spalio 24 d. Tarybos reglamentas (ES) 2022/2372 dėl priemonių sistemos, skirtos krizės atveju reikalingų medicininių atsako priemonių tiekimui užtikrinti susidarius Sąjungos lygmens ekstremaliajai visuomenės sveikatos situacijai (OL L 314, 2022 12 6, p. 64).

²⁰ 2022 m. gruodžio 22 d. Tarybos reglamentas (ES) 2022/2578, kuriuo, siekiant apsaugoti Sąjungos piliečius ir ekonomiką nuo pernelyg didelių kainų, nustatomas rinkos koregavimo mechanizmas (OL L 335, 2022 12 29, p. 45).

²¹ Pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo nustatoma Bendrosios rinkos veikimo užtikrinimo ekstremaliose situacijose priemonė ir panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 2679/98 (COM(2022) 459 *final*).

2. 1 dalyje nurodytus laikinus veiksmus statistikos srityje Komisija (Eurostatas) vykdo Sąjungos lygmeniu ir jie gali apimti:
 - a) Europos statistikos rengimą remiantis naujais duomenų rinkiniais;
 - b) naujų statistinių rodiklių ir įžvalgų teikimą remiantis esamais duomenimis;
 - c) suderintų statistikos metodikų ir susijusių metodinių gairių rengimą siekiant užtikrinti, kad valstybių narių statistiniai duomenys būtų palyginami ir nuoseklūs;
 - d) kitus suderintus Sąjungos lygmens veiksmus, kuriais siekiama laiku pateikti aktualius statistinius duomenis reaguojant į konkrečią situaciją.
 3. Vertindama, ar reikia imtis laikinų veiksmų statistikos srityje, Komisija (Eurostatas) nedelsdama informuoja ESS komitetą, su juo konsultuojasi ir atsižvelgia į jo profesines rekomendacijas.
 4. NSI gali atskirai ir savanoriškai nuspręsti dalyvauti šiuose laikinuose veiksmuose statistikos srityje, tačiau kartu su Komisija (Eurostatu) užtikrina tų veiksmų aktualumą ir pakankamą aprėptį Sąjungos lygmeniu. Dalyvaudami laikinuose veiksmuose statistikos srityje, NSI laikosi nacionaliniams duomenims, kurie turi būti pateikti Komisijai (Eurostatui), taikomų bendrųjų trukmės, dažnumo ir kokybės reikalavimų.
 5. Komisija gali priimti įgyvendinimo aktus, kuriais apibrėžiami laikini veiksmai statistikos srityje ir nustatoma jų įgyvendinimo tvarka, įskaitant atitinkamus trukmės, dažnumo ir kokybės reikalavimus, kuriuos turi taikyti laikinuose veiksmuose statistikos srityje dalyvaujantys NSI. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 27 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.
 6. Pagal 5 dalį priimtos priemonės galioja ne ilgesnį nei 24 mėnesių laikotarpį.“;
- (3) 17a straipsnio antraštė pakeičiama taip:
- „Prieiga prie administracinių registrų, jų pakartotinis naudojimas ir integravimas plėtojant ir rengiant Europos statistiką“;
- (4) 17a straipsnio 1 dalis pakeičiama taip:
- „1. Už administracinius duomenų šaltinius, susijusius su Europos statistikos plėtojimu, rengimu ir sklaida, atsakingos nacionalinės viešosios įstaigos suteikia NSI ir kitoms 4 straipsnyje nurodytoms nacionalinėms institucijoms galimybę nemokamai laiku ir pakankamai dažnai susipažinti su šiais duomenimis ir atitinkamais metaduomenimis, juos pakartotinai naudoti ir integruoti, kad statistika būtų parengta ir perduota Komisijai (Eurostatui) laikantis Sąjungos statistikos teisės aktuose nustatytų terminų ir kokybės reikalavimų.“;
- (5) į 17a straipsnį įterpiama ši 2a dalis:
- „2a. Įgyvendinant šį reglamentą, Komisijai (Eurostatui) paprašius jai leidžiama laiku susipažinti su Sąjungos įstaigų ir agentūrų tvarkomose duomenų bazėse bei sąveikumo sistemose saugomais atitinkamais duomenimis ir metaduomenimis, juos pakartotinai naudoti ir integruoti, nedarant poveikio Sąjungos aktams, kuriais sukuriamos šios duomenų bazės ir sąveikumo sistemos. Šiuo tikslu Komisija (Eurostatas) bendradarbiauja su atitinkamomis Sąjungos įstaigomis ir agentūromis, kad nustatytų reikiamus specialius duomenis ir metaduomenis, pakartotinio duomenų naudojimo sąlygas ir būtinas fizinės bei loginės apsaugos priemones.“;

(6) 17a straipsnio 5 dalis pakeičiama taip:

„5. NSI ir administracinių registrų tvarkytojai nustato būtinus bendradarbiavimo mechanizmus. Tais mechanizmais taip pat suteikiama galimybė NSI atlikti duomenų kokybės patikras ir kurti statistinius sąrašus remiantis atitinkamais administraciniais registrais.“;

(7) Įterpiami 17b, 17c, 17d, 17e ir 17f straipsniai:

„17b straipsnis

Privačiųjų duomenų turėtojų pareiga teikti duomenis Europos statistikai plėtoti ir rengti

1. Nedarant poveikio Sąjungos sektorių statistikos teisės aktuose nustatytoms atskaitomybės pareigoms ir Duomenų akte nustatyta duomenų turėtojų pareigai suteikti galimybę gauti duomenis atsižvelgiant į išimtinį poreikį, NSI arba Komisija (Eurostatas) gali prašyti privačiojo duomenų turėtojo pateikti duomenis ir atitinkamus metaduomenis Europos statistikai plėtoti ir rengti, jei metinėje darbo programoje nustatytos šios sąlygos:
 - a) prašomi duomenys yra būtini Europos statistikai plėtoti ir rengti; ir
 - b) duomenų negalima lengvai gauti alternatyviomis priemonėmis, tokiomis kaip tyrimai ar pakartotinis administracinių registrų naudojimas, arba juos pakartotinai naudojant labai sumažės duomenų turėtojams ir kitoms įmonėms tenkanti statistinės atskaitomybės našta.
2. NSI, kaip nacionalinės statistikos sistemos koordinatorius, gali pateikti duomenų prašymą privačiajam duomenų turėtojui kitos nacionalinės institucijos vardu, kai prašomi duomenys yra būtini tos kitos nacionalinės institucijos plėtojama ir rengiamai Europos statistikai.
3. NSI ir Komisija (Eurostatas) bendradarbiauja ir vienas kitam padeda, siekdami išvengti perteklinių prašymų privatiesiems duomenų turėtojams ir nustatyti, kas turi pateikti duomenų prašymus. Visų pirma Komisija (Eurostatas), susitarusi su NSI, pateikia privačiajam duomenų turėtojui duomenų prašymą, kai toks principas yra veiksmingesnis, pavyzdžiui, duomenų turėtojų, vykdančių veiklą Sąjungos mastu, atveju.
4. Komisija (Eurostatas), susitarusi su NSI, gali sukurti saugią infrastruktūrą, kad būtų sudarytos palankesnės sąlygos toliau dalytis duomenimis, prie kurių buvo gauta prieiga pagal 2 dalį, su NSI.
5. Šis straipsnis netaikomas mažosioms ir labai mažoms įmonėms, apibrėžtoms Komisijos rekomendacijos 2003/361/EB²² priedo 2 straipsnyje.

17c straipsnis

Duomenų prašymai ir duomenų teikimo Europos statistikai plėtoti ir rengti tvarka

1. Prašydami pateikti duomenis pagal 17b straipsnį NSI ir Komisija (Eurostatas):
 - a) nurodo, kokie duomenys yra reikalingi;
 - b) įrodo statistinį poreikį, dėl kurio duomenų prašoma, pagal 17b straipsnio 1 dalį;

²² 2003 m. gegužės 6 d. Komisijos rekomendacija 2003/361/EB dėl labai mažų, mažųjų ir vidutinių įmonių apibrėžties (OL L 124, 2003 5 20, p. 36).

- c) nurodo duomenų pateikimo dažnumą ir terminus;
 - d) nurodo duomenų pateikimo tvarką;
 - e) pakviečia duomenų turėtoją dialogo pagal 3 dalį.
2. 1 dalyje nurodyti duomenų prašymai turi:
 - a) atitikti duomenų kiekio mažinimo principą ir būti proporcingi statistiniam poreikiui duomenų išsamumo, aprėpties ir dažnumo požiūriu;
 - b) būti kuo labiau susiję su ne asmens duomenimis;
 3. Gavus 1 dalyje nurodytą duomenų prašymą, NSI arba Komisija (Eurostatas) ir atitinkamas duomenų turėtojas surengia dialogą ir aptaria tokius aspektus kaip duomenų agregavimo lygis, duomenų pateikimo terminas ir tvarka, saugumo ir konfidencialumo apsaugos priemonės, taip pat galimus išlaidų kompensavimo aspektus, kad sudarytų susitarimą dėl tų aspektų.
 4. Jei per tris mėnesius nuo pranešimo apie 1 dalyje nurodytą duomenų prašymą dienos susitarimas nesudaromas, NSI arba Komisija priėmę sprendimą gali reikalauti, kad privatusis duomenų turėtojas pateiktų duomenis. Sprendimas yra konkretus, kaip reikalaujama pagal 1 dalies a–d punktus, ir jame atsižvelgiama į klausimus, dėl kurių nuomonės galėjo suartėti per dialogą su duomenų turėtoju. Į sprendimą taip pat gali būti įtraukta kompensacija privačiam duomenų turėtojui, neviršijanti ribinių sąnaudų, susijusių su pasirengimu, reikiamu duomenims pateikti. Duomenų pateikimo laikotarpis negali būti trumpesnis nei 15 dienų. Prieš priimdami sprendimą, NSI arba Komisija suteikia duomenų turėtojui galimybę būti išklausytam dėl priemonių, kurių ketina imtis NSI arba Komisija. Sprendime nurodomos 6 dalyje numatytos baudos ir jų atžvilgiu taikomos teisios gynimo priemonės.
 5. Nedarant poveikio Sąjungos sektorių statistikos teisės aktuose nustatytoms atskaitomybės pareigoms, duomenų turėtojas atitinkamus duomenis pateikia NSI arba Komisijai (Eurostatui) per laikotarpį, nustatytą pagal šio straipsnio 4 dalį priimtame sprendime.
 6. Valstybės narės ir Komisija imasi tinkamų priemonių, kad užtikrintų veiksmingą pagal 4 dalį priimtų sprendimų vykdymą. Tos priemonės gali apimti baudų taikymą, kai privatusis duomenų turėtojas sąmoningai arba dėl aplaidumo nepateikia sprendimu reikalaujamų duomenų per nustatytą laikotarpį arba pateikia neteisingus, neišsamius ar klaidinančius duomenis. Nustatydamos baudų dydį, valstybė narė ir Komisija atsižvelgia į pažeidimo pobūdį, sunkumą, trukmę ir pasikartojimą.
 7. Siekdama laikytis 6 dalies nuostatų, Komisija gali priimti sprendimus, kuriais skiriamos ne didesnės kaip 25 000 EUR baudos. Pažeidimui pasikartojus per trejus metus, bauda gali siekti 50 000 EUR. Komisija gali paskelbti baudos skaičiavimo gaires.
 8. Komisija gali priimti sprendimą skirti baudą per vienus metus nuo 4 dalyje nurodytame jos sprendime nustatyto duomenų pateikimo termino, jei duomenų turėtojas nepateikia jokių duomenų, arba per vienus metus nuo neteisingų, neišsamių ar klaidinančių duomenų pateikimo.

Komisijos įgaliojimui užtikrinti sprendimų, kuriais skiriama bauda, vykdymą taikomas penkerių metų senaties terminas. Terminas pradedamas skaičiuoti tą dieną, kurią sprendimas tampa galutinis.

9. Prieš priimdamos sprendimą pagal šio straipsnio 6 dalį, valstybės narės ir Komisija suteikia duomenų turėtojai galimybę būti išklausytam dėl preliminarinių išvadų ir priemonių, kurių valstybė narė arba Komisija gali ketinti imtis atsižvelgdamos į preliminarines išvadas.
10. Komisija įgyvendinimo aktais nustato bendrą techninę duomenų teikimo pagal šį straipsnį tvarką. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 27 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

17d straipsnis

Europos Sąjungos Teisingumo Teismo vykdoma sprendimų, kuriais skiriamos baudos, peržiūra

Pagal SESV 261 straipsnį Europos Sąjungos Teisingumo Teismas turi neribotą jurisdikciją peržiūrėti sprendimus, kuriais Komisija yra skyrusi baudas. Jis gali panaikinti, sumažinti arba padidinti skirtą baudą.

17e straipsnis

NSI ir Komisijos (Eurostato) pareigos pakartotinai naudoti duomenis, pateiktus Europos statistikai plėtoti ir rengti

1. NSI ir Komisija (Eurostatas) naudoja pagal 17b straipsnį Europos statistikai plėtoti ir rengti pateiktus duomenis:
 - a) tik statistikos tikslais;
 - b) laikydamiesi statistinių duomenų konfidencialumo ir ekonomiškumo principų ir
 - c) vykdydami pareigą jais nesidalyti su trečiosiomis šalimis, išskyrus atvejus, kai su tuo sutiko duomenų turėtojas.
2. NSI ir Komisija (Eurostatas):
 - a) imasi atitinkamų priemonių statistinių duomenų konfidencialumui ir komercinėms paslaptims apsaugoti, taip pat kitiems teisėtiems privačiųjų duomenų turėtojų interesams, įskaitant išlaidas ir pastangas, reikalingas norint pateikti duomenis, apsaugoti;
 - b) jei būtina tvarkyti asmens duomenis, įgyvendina technines ir organizacines priemones, kuriomis apsaugomos duomenų subjektų teisės ir laisvės;
3. Šio straipsnio 1 ir 2 dalys taikomos kitai nacionalinei institucijai, gavusiai duomenis po to, kai NSI jos vardu pateikė prašymą pagal 17b straipsnio 2 dalį.
4. Komisija (Eurostatas) paskelbia pagrindinių su duomenų tvarkymu susijusių išlaidų, už kurias duomenų turėtojai gali būti skiriama kompensacija, kategorijų aprašymą ir tų išlaidų apskaičiavimo metodiką.

17f straipsnis

Dalijimasis duomenimis ESS

1. NSI tarpusavyje ir NSI bei Komisija (Eurostatas) dalijasi duomenimis tik statistikos tikslais ir Europos statistikos kokybei gerinti.
2. Duomenimis dalijamasi NSI arba Komisijos (Eurostato) prašymu, kai tinkama ir būtina. Duomenimis taip pat dalijamasi, kai prašymą pateikia NSI kitos nacionalinės

- institucijos vardu, o duomenys naudojami tik statistikos tikslais ir siekiant pagerinti tos kitos nacionalinės institucijos plėtojamos ir rengiamos Europos statistikos kokybę.
3. Dalijantis duomenimis ESS dalyvaujančios NSI ir atitinkamais atvejais kitos nacionalinės institucijos užtikrina visas būtinas apsaugos priemones, susijusias su fizine ir logine duomenų konfidencialumo apsauga. Komisija (Eurostatas) sukuria saugią infrastruktūrą dalijimuisi duomenimis palengvinti. NSI ir, kai tinkama, kitos nacionalinės institucijos gali naudotis ta saugia dalijimosi duomenimis infrastruktūra 1 dalyje nurodytu tikslu.
 4. Jei atitinkami duomenys yra konfidencialūs duomenys, kaip apibrėžta šio reglamento 3 straipsnyje, arba asmens duomenys, kaip apibrėžta reglamentuose (ES) 2016/679 ir (ES) 2018/1725, dalijimasis tokiais duomenimis leidžiamas ir gali vykti savanoriškai, jeigu jis atitinka visas šias sąlygas:
 - (a) jis vykdomas remiantis prašymu, pagrindžiančiu būtinybę dalytis duomenimis kiekvienu atskiru atveju, visų pirma kiek tai susiję su konkrečiais spręstinais kokybės klausimais;
 - (b) taikomos privatumo didinimo technologijos, specialiai sukurtos siekiant laikytis reglamentų (ES) 2016/679 ir (ES) 2018/1725, visų pirma atsižvelgiant į tikslų apribojimą, duomenų kiekio mažinimą, saugojimo trukmės apribojimą ir vientisumą bei konfidencialumą;
 - (c) jis nedaro poveikio šio reglamento V skyriui.
 5. Pagal šį straipsnį prašomi duomenys neturi būti susiję su nacionalinio saugumo ir kariniais klausimais.
 6. Komisija įgyvendinimo aktais nustato šiame straipsnyje nurodytų statistikos institucijų dalijimosi duomenimis techninius aspektus. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 27 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.
 7. Šis straipsnis nedaro poveikio šio reglamento 21 straipsniui.“;
 - (8) įterpiamas šis IIIa skyrius:

„IIIa SKYRIUS

EUROPOS STATISTIKOS PLĖTOJIMAS

17g straipsnis

Rengiami statistiniai duomenys

1. NSI, kitos nacionalinės institucijos ir Komisija (Eurostatas) stengiasi nuolat diegti naujoves ir rengti naujus statistikos rezultatus bei įžvalgas, remdamiesi visais turimais duomenų šaltiniais, ir naudoti pažangiausias technologijas, kad juos būtų galima integruoti į reguliarią Europos statistikos rengimą.
2. Europos statistika turėtų būti plėtojama visapusiškai laikantis statistikos principų, išdėstytų 2 straipsnio 1 dalyje. Rengiami statistiniai duomenys gali nebūtinai atitikti visus 12 straipsnio 1 dalyje išdėstytus kokybės kriterijus.
3. Komisija (Eurostatas), gavusi NSI sutikimą, skleidžia rengiamą Europos statistiką ir aiškiai nurodo, kad ši statistika yra rengiama.
4. Komisija (Eurostatas), glaudžiai bendradarbiaudama su ESS komitetu, gali inicijuoti koordinuotą naujų statistikos rezultatų ir įžvalgų rengimą visoje ESS. Tie statistikos

rezultatai ir įžvalgos įtraukiami į metinę darbo programą ir įgyvendinami vykdant 14 straipsnio 1 dalyje nurodytus atskirus veiksmus statistikos srityje.“;

(9) į 18 straipsnį įterpiama ši 4 dalis:

„4. Komisija (Eurostatas) gali naudoti Europos statistiką, kurią valstybės narės nacionaliniu lygmeniu paskelbė nepasibaigus atitinkamuose sektorių teisės aktuose nustatytiems terminams, ir skleisti šią statistiką iki tuose sektorių teisės aktuose numatyto laiko, jei ji atitinka apibrėžtis ir klasifikaciją.“;

(10) 25 straipsnis pakeičiamas taip:

*„25 straipsnis
Viešai prieinami duomenys*

Teisėtai viešai prieinami duomenys nelaikomi konfidencialiais, kai jie naudojami statistikos tikslais.“;

(11) įterpiamas šis 26a straipsnis:

*„26a straipsnis
Indėlis į naujas nacionalines duomenų valdymo sistemas*

1. Laikydami subsidiarumo principo, NSI gali nacionaliniu lygmeniu prisiimti funkcijas, kaip nustatyta nacionalinėse duomenų valdymo sistemose, kad skatintų duomenų integravimą ir sąveikumą, metaduomenų apibūdinimą, kokybės užtikrinimą ir standartų nustatymą, taip pat kitas užduotis ir funkcijas, nustatytas Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) 2022/868²³, ir nustatyti naujus duomenų šaltinius, kurie turi būti naudojami statistikai plėtoti ir rengti.
2. Tokių NSI funkcijų vykdymas turi atitikti 2 straipsnio 1 dalyje išdėstytus statistikos principus.“;

(12) įterpiamas šis 27a straipsnis:

*„27a straipsnis
Vertinimas ir peržiūra*

Ne vėliau kaip [penkeri metai nuo šio iš dalies keičiančio reglamento įsigaliojimo dienos] Komisija atlieka šio reglamento vertinimą ir pateikia Europos Parlamentui ir Tarybai pagrindinių išvadų ataskaitą. Atliekant tokį vertinimą visų pirma įvertinama:

- a) statistikos srities atsakas į krizę pagal 16a straipsnį;
- b) duomenų turėtojų pareiga leisti pakartotinai naudoti jų duomenis Europos statistikai pagal 17b, 17c, 17d ir 17e straipsnius;
- c) dalijimasis duomenimis ESS pagal 17f straipsnį;
- d) Europos statistikos plėtojimas pagal IIIa skyrių.“.

²³ 2022 m. gegužės 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2022/868 dėl Europos duomenų valdymo, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2018/1724 (Duomenų valdymo aktas) (OL L 152, 2022 6 3, p. 1).

2 straipsnis

Įsigaliojimas

Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje

Europos Parlamento vardu

Tarybos vardu

Pirmininkas / Pirmininkė

Pirmininkas / Pirmininkė